

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/7992.**

Benyújtás dátuma: **2024-04-02 19:31**

Parlex azonosító: **1HIPAYIU0001**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Hollik István (KDNP), Nacsa Lőrinc (KDNP)

Törvényjavaslat címe: A gyermekek egészségének megőrzéséről

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „**a gyermekek egészségének megőrzéséről**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2024. évi törvény

a gyermekek egészségének megőrzéséről

1. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 16/A. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Tilos tizennyolcadik életévet be nem töltött személy részére a népegészségügyi termékadóról szóló törvényben meghatározott energiatalt (a továbbiakban: energiatal) értékesíteni, illetve kiszolgálni.”

2. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 47. § (1) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ha a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során megállapítja a 45/A. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértését, az eset lényeges körülményeinek – így különösen a jogsértés súlyának, a jogsértő állapot időtartamának, a jogsértő magatartás ismételt tanúsításának, illetve a jogsértéssel elért előny – figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával az alábbi jogkövetkezményeket állapíthatja meg:]

„h) a 16/A. § (1)–(3) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén a jogsértés megállapításától számított legfeljebb egy évig megtilthatja az alkoholtartalmú ital, az energiatal, a dohánytermék, illetve a szexuális termék forgalmazását, e rendelkezések 3 éven belüli ismételt megsértése esetén pedig elrendelheti a jogsértéssel érintett üzlet legfeljebb harminc nap időtartamra történő ideiglenes bezárását,”

3. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 57. § (1) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:)

„f) a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [2. § 12. pontja, a 16/A. § (1a) bekezdése, a 16/B. § (1) és (3) bekezdése, a 17/D. § (4) bekezdése].”

4. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 58. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„58. §

A 16/A. § (1a) bekezdés, valamint a 16/B. § tervezetének a belső piaci szolgáltatásokról szóló,

2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 39. cikk (5) bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.”

5. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény „Az Európai Unió jogának való megfelelés” alcíme a következő 59. §-sal egészül ki:

„59. §

A 16/A. § (1a) bekezdése tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5-7. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.”

6. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

7. §

(1) Ez a törvény a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) A törvény 1. §-a tervezetének a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 39. cikk (5) bekezdése szerinti bejelentése megtörtént.

8. §

E törvény tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 5-7. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

Általános indokolás

Táplálkozás-egészségügyi szempontból kedvezőtlen tendencia, hogy napjainkban a fiatalok többsége divatosnak tartja az energiatartalmú italok fogyasztását, szinte üdítőitalként tekint a megnyerő ízű energiatartalmú italokra, amelyeket korlátlanul fogyaszt, figyelmen kívül hagyva azok koffein tartalmát, amely az egyéni érzékenységtől függően akár súlyosabb tüneteket is kiválthat. Ennek következtében a 18 év alatti korosztályban folyamatosan növekszik az energiatartalmú italok fogyasztók aránya, a közelmúltban készült felmérések szerint a középiskolás és felső tagozatos diákok 10 százaléka napi rendszerességgel fogyaszt energiatartalmú italokat. Az elmúlt években több száz olyan eset volt, amikor energiatartalmú ital túlfogyasztása kapcsán fiatalok orvosi ellátásra szorultak. A Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ 2011. november 1-je óta közel ötszáz bejelentés érkezett az energiatartalmú ital-fogyasztással összefüggő eseményekről, rosszulletekről, kellemetlen tünetekről. A bejelentett események 26 százaléka lányokat, 74 százaléka pedig fiúkat érintett. Az adatok alapján megállapításra került, hogy a tünetekkel, rosszulletekkel érintettek 74 százaléka 18 év alatti fiatal, közülük is a 15-16 éves korosztályból kerültek ki a legtöbben. Az elfogyasztott energiatartalmú ital mennyisége személyenként 1 deciliter és 2,5 liter között változott. Az energiatartalmú italok 22 százalékból alkohollal együtt fogyasztották. A bejelentett eseteknél az energiatartalmú ital fogyasztásának helyszínéül 40 százalékból otthon, 23 százalékból iskolában, mindössze 8 százalékból szórakozóhelyen, a fennmaradó százalékból egyéb helyen (tömegközlekedési eszköz, utca, munkahely, baráti társaság) jelöltek meg. A probléma súlyosságát mutatja, hogy a bejelentések nagy része (70 százalék) során valóban szükség volt az egészségügyi ellátó rendszer igénybe vételére, így a mentőszolgálat, az orvosi ügyelet, valamint a kórházak beavatkozására.

A rendelkezésre álló szakértői álláspontok (Magyar Kardiológusok Társasága, Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ) egyhangúak abban a tekintetben, hogy a fiatalok túlzott energiatartalmú ital fogyasztása szív- és érrendszerre gyakorolt hatása következtében jelentős egészségügyi veszélyt jelent. A koffein a vérkeringés és a szívizom működését fokozza, vízhajtó hatású, emiatt a vitaminok és ásványi anyagok 60 százaléka kiürül a szervezetből. Ennek következtében az immunrendszer is legyengülhet, ez pedig további egészségügyi problémákhoz vezethet. A légzőrendszer munkájára is hat, emeli a pulzusszámot és a vérnyomást, tehát az egész szervezetet egy fokozottabb reakcióképes állapotba helyezi. A nagy mennyiségű koffein fogyasztása előidézheti a koffein-túladagolás tüneteit: erős hányingert, hányást, mellkasi fájdalmat, szapora pulzust, nyugtalanságot, álmatlanságot, esetenként pánikrohamot is. Azoknál, akik nem szoktak a koffein tartalmú italok fogyasztásához, a túladagolás akár halálhoz is vezethet. Az energiatartalmú ital és az alkohol együttes fogyasztása végleges károsodást okozhat a májban, a szívben, és a vesében is. Mindkettő dehidratál, ezért ilyenkor az alkohol mérgezőhatása is sokkal erőteljesebben jelentkezik, ami akár halálos kimenetelű lehet. Mivel az energiatartalmú ital serkentőleg hat, az alkohol pedig épp ellenkező hatást vált ki, e kettő együtt a kontroll és a helyzetfelismerés elvesztését okozza.

A Gyermek-kardiológusok Európai Társasága képviselői szerint egyre több páciensük kórházi kezelésre szorul a túladagolás miatt. A Társaság a fenti veszélyek miatt szeretné elérni, hogy a

kiskorúaknak Európa-szerte megtiltsák az energiatalkok árusítását. Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság adatai szerint már tíz év alatti gyermekek is fogyasztanak energiatalkot.

A javaslat a fentiekre figyelemmel – a fiatalok egészsége védelme érdekében – olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a fiatalok energiatalk fogyasztásának a mérséklésére irányulnak.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1. §

A javaslat kimondja, hogy tilos tizennyolcadik életévet be nem töltött személy részére energiatalkot értékesíteni, illetve kiszolgálni.

2. §

A módosítás értelmében az energiatalk forgalmazása szabályainak megsértőire ugyanazok a szankciók vonatkoznak mint az alkoholtartalmú ital, a dohánytermék, illetve a szexuális termék értékesítésére vonatkozó szabályok megszegőire.

3. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény jogharmonizációs záradékának kiegészítése a 16/A. § (1a) bekezdésével.

4. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 16/A. § (1a) bekezdése szolgáltatási notifikációs bejelentése megtörténtéről szóló rendelkezés.

5. §

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 16/A. § (1a) bekezdése műszaki notifikációs bejelentése megtörténtéről szóló rendelkezés.

6. §

Hatálybaléptető rendelkezés.

7. §

Az Európai Unió jogának való megfelelést szolgáló rendelkezés és a szolgáltatási notifikációs bejelentés megtörténtéről szóló rendelkezés.

8. §

Műszaki notifikációs bejelentés megtörténtéről szóló rendelkezés.